

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 68 0 Rs 043611 23 Rev 2
Sarajevo, 30.05.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Amire Sadović, kao predsjednice vijeća, Emine Hulusija i Snježane Malešević, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.T., ul. ..., L., koga zastupa punomoćnik Nikola Vukoja, advokat iz Livna, protiv tužene Osnovna škola „Glamoč“ iz Glamoča, koju zastupa Kantonalno javno pravobranilaštvo Livno, radi diskriminacije i poništenja rješenja, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Livnu, broj 68 0 Rs 043611 22 Rsž 2 od 07.09.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 30.05.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Livnu broj 68 0 Rs 043611 17 Rs od 20.02.2019. godine, stavom prvim izreke utvrđeno je da je tužitelj diskriminiran u svojim pravima na zaposlenje i rad, pa su poništene kao nezakonite odluke tužene broj: 04-224/2017 od 6.9.2017.godine i broj:04-186-3/2017 od 22.8.2017.godine. Stavom drugim izreke dužna je tužena naknaditi tužitelju troškove postupka u iznosu od 982,80 KM, a sve u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Livnu, broj 68 0 Rs 043611 22 Rsž 2 od 07.09.2022. godine, stavom I izreke, žalba tužene je uvažena i prvostepena presuda pod tačkom I izreke presude, u dijelu kojim se utvrđuje da je tužitelj diskriminiran u svojim pravima na zaposlenje i rad pa se poništavaju kao nezakonite odluke tužene broj: 04-224/2017 od 6.9.2017. godine i broj: 04-186-3/2017 od 22.8.2017. godine, preinačena na način da je tužbeni zahtjev u tom dijelu odbijen, kao i u dijelu odluke o troškovima postupka pod tačkom II izreke presude, kojom je obavezana tužena da naknadi tužitelju troškove postupka u iznosu od 982,80 KM, a sve u roku od 30 dana.

Stavom II izreke obavezan je tužitelj naknaditi tuženoj troškove postupka u iznosu od 720,00 KM u roku od 15 dana.

Blagovremeno podnesenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda ukine na način da se potvrdi prvostepena presuda, te obaveže tuženi na naknadu troškova postupka, uvećanih za trošak sastava revizije.

Nije podnesen odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakon o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga.

Revizija nije osnovana.

Ne stoji prigovor revizije u odnosu na povrede odredaba parničnog postupka pred drugostepenim sudom jer je drugostepeni sud odlučivao u sjednici vijeća, a trebalo je po mišljenju tužitelja odluku donijeti na osnovu održane rasprave. Članom 217. stav 1. ZPP-a propisano je da drugostepeni sud odlučuje o žalbi u sjednici vijeća ili na osnovu održane rasprave, a stavom 2. u kojim slučajevima sud donosi odluku na osnovu održane rasprave pred drugostepenim sudom. Drugostepeni sud je nakon ocjene žalbenih navoda, a imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje u prvostepenom postupku po nalaženju ovog suda pravilno odlučio kada nije našao osnova iz člana 217. stav 2. ZPP za zakazivanje rasprave pred drugostepenim sudom jer je ocijenio da su činjenice na osnovu kojih je donesena prvostepena odluka pravilno i potpuno utvrđene i da nije bilo potrebe za izvođenje novih dokaza ili ponovo izvođenje već izvedenih dokaza.

Tužitelj nema osnova stavljati prigovor na zastupanje drugih stranaka u postupku, jer i postojanje ove povrede ne može imati nikakvog uticaja na procesna prava tužitelja u ovom postupku. Dakle, smisao odredbe čl. 309. u vezi sa članom 209. stav 8. ZPP je u zaštiti neuredno zastupane stranke u postupku, a ne njenog protivnika ili drugih stranaka u parnici.

Nije osnovan ni prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje da je diskriminiran u svojim pravima na zaposlenje i rad, te poništenje kao nezakonitih odluka tužene broj: 04-224/2017 od 6.9.2017. godine i broj: 04-186-3/2017 od 22.8.2017.godine.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova proizilazi da je tužena dana 01.08.2017. godine raspisala natječaj br. 04-170/17 za prijem uposlenika za određeno radno mjesto, između ostalih i za učitelja Glazbene kulture – na određeno vrijeme do kraja nastavne 2017/2018 godine, 7 sati sedmično, 1 izvršitelj. U istom natječaju su navedeni uslovi koje moraju ispunjavati svi kandidati u skladu sa članom 64. Zakona o osnovnom školstvu („Sl. Novine HBŽ“, br. 12/04 i 12/08), a kojim je propisano da nastavni rad u osnovnoj školi izvode učitelji i stručni suradnici koji pored općih uslova utvrđenih Zakonom ispunjavaju i posebne uvjete: da imaju odgovarajuću stručnu i pedagošku spremu prema odredbama ovog Zakona i drugih propisa, da ispunjavaju zdravstvene uslove potrebne za izvođenje nastave i imaju položen stručni ispit. Na navedeni natječaj su se prijavili tužitelj i S.S., nakon čega je tužena donijela Odluku po raspisanom natječaju br. 04-170/17, br. 04-186-3/2017.od 22.8.2017. godine kojom se daje suglasnost ravnatelju da za učitelja glazbene kulture primi djelatnika do 90 dana odnosno do okončanja natječajnog postupka, kako bi nesmetano otpočela školska 2017/2018.godina, te da se ponovo raspiše natječaj za učitelja glazbene kulture jer niko od prijavljenih kandidata ne ispunjava uvjete natječaja. U istoj odluci je navedeno da je S.S. apsolutno muzičke pedagogije i nema odgovarajuću stručnu spremu a da M.T. ne ispunjava uslove iz čl. 65. Zakona o osnovnom školstvu jer je osuđen za krivično djelo „Bludnje radnje“ iz čl. 208 st. 2 a u svezi s krivičnim djelom „Spolni odnošaj s djetetom“ iz čl. 207. st. 2. KZ F BiH, što ga čini nedostojnim za obavljanje nastavničkog poziva i zabranjuje mu se obavljanje nastavničkih poslova bilo u svojstvu nastavnika ili

stručnog saradnika. Odlučujući po žalbi tužitelja na Odluku br: 04-186-3/2017 od 22.8.2017. godine tužena je donijela Odluku br. 24-224/2017 od 06.09.2017. godine kojom se odbacuje žalba tužitelja i potvrđuje odluka br: 04-186-3/2017 od 22.8.2017. godine. Prema uvjerenju PU Livno br. 02-03/5-1-04-448/17 od 04.08.2017. godine, koje je tužitelj priložio uz prijavu na predmetni natječaj M.T. je neosuđivan, a uvjerenjem Općinskog suda u Livnu br. 68 0 Kr 257 17 od 04.8.2017. godine se potvrđuje da protiv istog pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora preko 5 godina, niti je izrečena nepravomoćna osuđujuća presuda za kazneno djelo za koje je propisna kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do 5 godina.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud nalazi da je tužbeni zahtjev osnovan, smatrajući da je tužena nejednako postupala prema kandidatima prilikom izbora na radno mjesto učitelja muzičke kulture na način da je tužitelja smatrala osuđivanom osobom i na taj način tužitelja svjesno stavila u nepovoljniji položaj i time mu onemogućila ostvarivanje njegovih prava na rad.

Drugostepeni sud, odlučujući po žalbi tužene, preinačio je prvostepenu presudu i ocijenio da je tužbeni zahtjev neosnovan jer tužena time što je donijela odluku da ne izvrši izbor između prijavljenih kandidata i raspiše novi natječaj nije povrijedila pravo tužitelja na jednako postupanje, pa da bi na taj način tužitelj bio diskriminiran.

Nisu prihvatljivi navodi revidenta da je postupanje drugostepenog suda u ovom postupku bilo nezakonito i da je pobijana odluka protivna Ustavu BiH i Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Po ocjeni ovog suda, drugostepeni sud je odredbe Zakona o zabrani diskriminacije, kojim su uređeni sudska zaštita i pravila postupka u kojem se ostvaruje zaštita od diskriminacije, odbijajući tužbeni zahtjev primijenio na način koji nije suprotan Ustavu BiH i Evropskoj konvenciji.

Pravilan je zaključak drugostepenog suda da u radnim sporovima nastalim povodom raspisanog konkursa kandidatu pripada pravo osporavanja konačne odluke o izboru, zasnovane na pobijanju oglasa kao cjeline ili izbora pojedinog kandidata, dakle kada po raspisanom natječaju nije donesena odluka o izboru, već je natječaj poništen i donijeta odluka da se raspiše novi, sud u takvom sporu nema nadležnost preispitivati takvu odluku jer se samo kroz pobijanje oglasa i odluke o izboru kandidata može ispitivati pravilnost provedenog postupka.

Međutim, predstoji nadležnost suda ukoliko se radi o diskriminaciji i ako je sporno pitanje da li je tužitelj zbog njegovog ličnog svojstva i ranije osuđivanosti stavljen u nepovoljniji položaj.

Zakon o zabrani diskriminacije u BiH¹ u članu 2. stav 1. propisuje da je diskriminatorno postupanje svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob,

---

¹ Neslužbeni pročišćeni tekst sadrži: Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 66/16)

nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, a stavom 2. da se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica i u javnom i u privatnom sektoru u svim oblastima, a naročito zaposlenje..., a što je bliže definisano odredbom člana 6. Zakona o zabrani diskriminacije u BiH. Članom 65. Zakona o osnovnom školstvu HBŽ² je propisano da osobama koje su pravomoćno osuđene za kazneno djelo protiv ustavnog ustrojstva, kazneno djelo protiv života i tijela, kazneno djelo protiv spolne slobode i ćudoređa, kazneno djelo protiv braka, obitelji i mladeži ili neko drugo kazneno djelo koje ih čini nedostojnim za obavljanje nastavničkog poziva, zabranjuje se stoga da obavljaju nastavničke poslove bilo u svojstvu nastavnika ili stručnog suradnika.

Nije sporno da je raspisanim natječajem propisano da svi kandidati u skladu sa članom 64. Zakona o osnovnom školstvu moraju ispunjavati uslove za nastavni rad u osnovnoj školi, te posebne uslove koji su navedeni u natječaju. Utvrđeno je da je tužitelj ranije osuđivan za krivično djelo "Bludne radnje" u vezi sa krivičnim djelom "Spolni odnošaj s djetetom", kao i da je u međuvremenu ta osuda brisana, a tužitelj priložio uz prijavu za predmetni natječaj uvjerenje da je neosuđivan. Tužena je temeljem člana 65. Zakona osnovnom školstvu donijela odluku da se ne izvrši izbor između prijavljenih kandidata i da se raspiše novi natječaj smatrajući da između ostalog da tužitelj kao prijavljeni kandidat ne ispunjava uslove natječaja zbog ranije osuđivanosti za navedena krivična djela.

Revizija tužitelja problematizira pitanje pravnih posljedica osude, te navodi da kako se brisanjem osude iz kaznene evidencije po sili zakona tužitelj smatra neosuđivanom osobom da nije bilo moguće primijeniti odredbe člana 65. Zakona o osnovnom školstvu i onemogućiti tužitelju pravo na zaposlenje i obavljanje nastavničkih poslova.

Naime, uslovi za nastupanje pravnih posljedica osude propisani su krivičnim zakonom kao opštim propisom tako i sporednim zakonodavstvom npr. Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, a i vrlo stroge posljedice osude za pojedina krivična djela propisuju i Zakoni o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama i što je i razumljivo jer je pojačana pažnja kada su u pitanju djeca. Dakle, u slučajevima počinjenja teških i posebno nečasnih krivičnih djela, koja su kao takva utvrđena zakonom i u pogledu kojih je donesena osuđujuća pravosnažna sudska presuda, civilno zakonodavstvo može propisati da je takva osuda od uticaja na gubitak stečenih ili zabranu sticanja prava na obavljanje određenih poslova.

Prema praksi ESLJP svaka pravna posljedica osude u pogledu Konvencijom zaštićenih prava cijeni se posebno u svakom konkretnom predmetu za svaku primijenjenu mjeru ili sankciju.

U presudi Evropskog suda za ljudska prava (predmet Tlimenos protiv Grčke predstavka broj 34369/97 od 06.04.2000. godine) izraženo je stanovište da sud smatra da države u načelu imaju legitimni interes da neke od počinitelja krivičnih djela isključe iz pojedinih profesija, pa isključenje iz određene profesije mora biti izraz težnje legitimnom

---

² Narodne novine HBŽ broj 12 /2004 i 12/08

cilju i mora imati objektivno i razumno obrazloženje, iako pravo na slobodu profesije nije zajamčeno Konvencijom.

Cijeneći činjenice i pravnu logiku navedenog predmeta za rješenje ovog konkretnog spora, ovaj sud cijeni da je mjera zabrane obavljanja nastavničkih poslova propisana članom 65. Zakona o osnovnom školstvu što znači postupanje tužene opravdano je legitimnim ciljem. Po ocjeni ovog suda ispunjeni su i uslovi proporcionalnosti cijeneći počinjena krivična djela i rukovodeći se načelom o srazmjeri između preduzete mjere ponovno raspisivanje natječaja i neizbora tužitelja u nastavničko zvanje kao lica koje je osuđivano za krivično djelo „Bludnje radnje“ a u svezi s krivičnim djelom „Spolni odnošaj s djetetom“, što je po ocjeni ovog suda objektivno i razumno opravdano, jer izvršenje ovakvih djela podriva sposobnost tužitelja da se bavi nastavničkim poslovima, pri čemu tužitelj nije ukazao da postoje neke blaže mjere i način koji bi tužitelja manje pogađao.

Dakle, isključenje tužitelja od jednakog postupanja poduzeto je sa ciljem zaštite prava i interesa djece i opravdano je legitimnom svrhom kojim se u zvanje učitelja i saradnika isključuju sva lica koja su prethodno bila osuđena za, između ostalog, krivična djela koja ih čine nedostojnim za obavljanje nastavničkog poziva.

Ostali revizionni prigovori nemaju uticaja na drugačije rješenje ove pravne stvari, pa ih ovaj sud nije posebno ni obrazlagao.

Kako nisu ostvareni razlozi zbog kojih je revizija tužitelja izjavljena, a ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo ju je odbiti kao neosnovanu primjenom odredbe člana 248. ZPP i odlučiti kao u prvom stavu izreke ove presude.

U skladu sa odredbom člana 397. stav 1. u vezi sa odredbom člana 386. stav 1. ZPP odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava revizije, jer isti nije postigao uspjeh u revizijskom postupku.

Predsjednica vijeća
Amira Sadović, s.r.